

ŐİŐLİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ
2020 NİSAN UZAKTAN EĞİTİM DERS NOTLARI

Alan/Dal Adı	: Kantin İŐletmeciliĐi
Ders Adı	: Stok Kontrolü
Dersin Sınıf Düzeyi	: 12. Sınıf
Modül/Kazanım Adı	: Ürün Depo Takibi
Konu	: Stok (Envanter) Bulundurmanın Nedenleri
Konu Tarihi Aralığı	: 13-19 Nisan 2020
Ders Öğretmenleri	: Özgüç YAĐCI

Stok (Envanter) Bulundurmanın Nedenleri

Envanter, gelecekteki gereksinimleri karşılamak üzere, depo edilen mal demektir. Stok bulundurma kararları, imalatçı, toptancı ve perakendeciler düzeyinde çok önemlidir. Çünkü Firmanın yatırımlarının büyük bir bölümünü stoklar temsil eder. Dolayısıyla stok kararlarında yapılacak önemli bir yanlışlık, müşteri servisini, satımları ve maliyetleri etkileyeceği için kârlılığın da önemli ölçüde etkileyecektir.

Stok bulundurmanın nedeni, üretim ve tüketim (Kullanım, satış) faaliyetlerinin aynı anda olmamasıdır. İşletmede ya da depoda stok; yani envanter bulundurmanın nedenleri işletmelere göre değişir. Genel olarak stok bulundurmanın başlıca nedenleri Şöyle sıralanabilir.

- Satın alma, taşıma ve üretimde tasarrufları sağlama
- Arz ve talepteki mevsimlik değişimlere karşı korunma
- Talep ve sipariş süresindeki belirsizliklerden, fiyat artışlarından kısıtlıklardan korunma ve müşteri servis düzeyini geliştirme
- Maliyetleri azaltma ve dağıtım kanalı üyeleri arasındaki ilişkilerde tampon görevi görme

Stok Çeşitleri

Stokları, işletmede bulunma nedenlerine göre Şöyle gruplandırabiliriz:

- **Dönem stoku :** Normal koşullarda talebi karşılamak için gerekli olan tazeleme stoku.
- **Transitteki stok:** Yolda hareket halindeki stok.
- **Tampon stok:** Emniyet stoku da denir. Talep veya sipariş süresindeki belirsizlikten dolayı normal dönem stokunun üzerinde fazla olarak tutulan stok.

- **Spekülatif stok:** Normal talebi karşılamak için elde tutulan stok.
- **Mevsimlik stok:** Mevsim başında istikrarlı bir akış sürdürebilmek için yapılan stoklama.
- **Ölü stok:** Önceden belirlenen bir süre içinde talebi olmamış stok.

Depoda Ürün Hareketleri

Her depo normal olarak kendi içinde yerleşim noktalarına bölünür. Fiziksel depolarda ürünlerin durumuna göre raflar bulunur. Bu noktalar numaralanır ve / veya isimlendirilir.

Satın alınan veya üretilen malları adreslenmiş bir deponun içine yerleştirmek daha sonraki işlemleri kolaylaştıracaktır.

Mallar depoya, ürünlerin üzerine etiket yapıştırılarak veya ürünlerin konulduğu raflar etiketlenerek yerleştirilebilir.

Ürünler depoya:

- yerleşim noktalarına göre,
- Ürün isimlerine göre,
- Ürün kodlarına göre,
- giriş tarihlerine göre, olmak üzere değişik ölçütler dikkate alınarak depoya yerleştirilir.

Ürün Girişi

İşletmeye gelen ürünler ile birlikte ürünlere ait irsaliye, fatura ya da irsaliyeli fatura da gelmiştir.

Firmalardan satın alınan malzemeler önceden belirlenmiş satın alma giriş kodlarıyla depolara girildikten sonra, fatura ve irsaliye bilgileri ile eşleştirilir. Bu eşleştirme işleminde ürünler ya tek tek sayılır ya da el terminali ile varsa barkotları okutulur. Üstlenen ürünler tam ise teslim alınır.

Depoya gelen ürünler, isteğe göre kalite kontrol prosedürlerine tabi tutulabilir. Kalite kontrol prosedürlerinin reddettiği malzemeler firmaya iade edilebilir.

Ürünleri teslim alma sırasında:

- Satın alınan ürünlerin etiket bilgisi olmasına dikkat edilmeli, kullanım tarihleri geçmiş ürünler veya etiket bilgisi olmayan ürünler satın alınmamalıdır.
- Naylon ve plastik ambalajlı ürünlerin, ambalajlarının sağlığa uygun etiketi taşımaya dikkat edilmelidir, vakumlanmış ürünlerin vakumlarına dikkat edilerek delik yırtık ambalajlı ürünler satın alınmamalıdır.
- Tüm gıda ürünleri Türk Gıda Kodeksine uygun üretildiğine dair üretim iznine sahip olduğu belgesi olmalıdır.
- Küflü teneke ambalajlı ürünler alınmamalı, bunların yerine, gıda ürünleri konulabilir plastik ambalajlı ürünler tercih edilmelidir.
- Et ve süt ürünlerinde gıda bilgileri eksik, tarım ve köyişleri bakanlığından üretim izni olmayan ürünlerin kullanılmaması gerekmektedir.
- Satın alma depoları krom çelik alaşımlı raflardan oluşmalı ve yiyecek ürünleri, içecekler ve temizlik ürünleri ayrı depolarda depolanmalıdır.
- Kuru bakliyat vb. yiyecekler depo içinde plastik palet üstlerine konulmalı ve ilk gelen malzeme ile son gelen malzeme ayrılmalı, gıdalar tarihlerine göre ve öncelik sıralarına göre kullanıma sunulmalıdır.

